

Брюксел, 17 март 2025 г.
(OR. en)

7161/25

CON 19

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	По-динамична и стратегическа политика на сближаване: постигане на промяна в настоящата и следващата перспектива – Обмен на мнения

На заседанието на Съвета по общи въпроси, посветено на политиката на сближаване, което ще се проведе на 28 март, въз основа на документа на председателството, поместен в приложението към настоящата бележка, министрите, отговарящи за политиката на сближаване, се приканват да обсъдят темата „По-динамична и стратегическа политика на сближаване: постигане на промяна в настоящата и следващата перспектива“.

Информационен документ

**за заседанието на Съвета по общи въпроси, посветено на политиката на сближаване
„По-динамична и стратегическа политика на сближаване: постигане на промяна в
настоящата и следващата перспектива“**

През последните няколко месеца дебатът относно възможната бъдеща форма на следващата многогодишна финансова рамка (МФР) и политиката на сближаване в рамките на МФР става все по-интензивен. Дискусията беше оформена от всички заинтересовани страни, представляващи Европейската комисия, държавите членки, регионалните и местните органи, други институции на ЕС, както и академични и неправителствени организации¹. Основните заключения от дебатите до момента показват, че подходът на „продължаване на обичайната практика“ не е вариант в следващата МФР. Що се отнася обаче до по-подробните решения, съществуват различни възможни подходи, което създава необходимост от обсъждане на практически решения и изграждане на консенсус около тях.

¹ Наред с другото: Заключение на Съвета относно политиката на сближаване, съвместна декларация на министрите, отговарящи за политиката на сближаване, подписана от 11 държави членки (BG, CZ, EE, HR, HU, LT, LV, RO, SK, SI, PL), приета през май 2024 г. в Прага; доклад на групата на високо равнище относно бъдещето на политиката на сближаване; 9-и доклад за сближаването със заключения на Съвета, приети през юни 2024 г.; Доклад на Е. Лета: Much more than a market („Много повече от пазар“); заключения на Съвета относно бъдещето на политиката на сближаване;

Европейската комисия предложи набор от основни цели и приоритети на ЕС за следващите години². Те включват необходимостта от предприемане на решителни действия за гарантиране на устойчив просперитет, конкурентоспособност, демокрация, сигурност, отбрана и устойчивост, като същевременно се защитават ценностите на ЕС. Конкурентоспособността беше посочена като една от основните цели на ЕС, като се подчертава, че тя ще бъде на преден план и ще заема централно място в мандата на Европейската комисия. Една от основите на конкурентоспособността на Европаса нейните граждани, и следователно необходимостта от насърчаване на уменията и качествените работни места е от ключово значение. Освен това в контекста на променящата се геополитическа ситуация европейската отбрана също придоби по-голямо значение, както наскоро беше потвърдено от Европейския съвет³. Комисията посочи възможни действия за опростяване и намаляване на административната тежест, насърчаване на експедитивността и гъвкавостта на изпълнението на политиките и по-добро координиране на политиките на равнището на ЕС и на национално равнище. Регулаторната рамка на ЕС трябва да бъде преразгледана и адаптирана, за да отговаря по-добре на нуждите на гражданите и предприятията, както и за своевременното и ефективно усвояване на средствата на ЕС.

² Европейска комисия, 2025 г., Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Компас за конкурентоспособността на ЕС“, COM(2025) 30 final; Работна програма на Комисията за 2025 г. „Заедно напред: По-решителен, опростен и експедитивен Съюз“, COM(2025) 45 final; Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Една опростена и по-експедитивна Европа: Съобщение относно изпълнението и опростяването“, COM(2025) 47 final; Писмо от председателя на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен, 4 март 2025 г. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_684, Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Съюз на уменията“, COM(2025) 90 final.

³ Заключение на Европейския съвет относно европейската отбрана, 6 март 2025 г.

В съобщението относно пътя към следващата многогодишна финансова рамка, публикувано през февруари 2025 г.⁴, се посочва, че бъдещият бюджет на ЕС следва да дава приоритет на справянето с общите предизвикателства, при които разходите на европейско равнище осигуряват най-висока добавена стойност. В съобщението се изтъква категорично, че **„[и]зпълняването на приоритетите на ЕС трябва да се прави съвместно — като държавите членки и техните региони оформят много от инвестициите на ЕС на място, а бюджетът на ЕС подкрепя и стимулира техните действия“**. Като решение за повишаване на ефективността и експедитивността на изпълнение се изтъква по-строго прилагане на подход, основан на резултатите.

В същия документ Европейската комисия предлага и нов подход към модернизирания бюджет на ЕС, в чиято основа следва да стоят, наред с другото, **„план за всяка държава с ключови реформи и инвестиции, съсредоточен върху съвместните ни приоритети, включително насърчаване на икономическото, социалното и териториалното сближаване“**. Комисията посочи, че **„[и]одсилена политика на сближаване и растеж, в центъра на която са поставени регионите, трябва да бъде разработена и прилагана в партньорство с националните, регионалните и местните органи“**, но е необходимо допълнително обяснение за начина, по който това би могло да се извърши на практика.

Според Комисията идеята за такъв план би могла да предостави възможности за подобряване на координацията между политиките на ЕС и националните политики, да осигури синергия между тях и да насърчи структурните промени (в държавите членки и регионите), при условие че планът е свързан с уеднаквяване и опростяване на правилата за прилагане. Липсва обаче яснота относно предложеното включване на реформи и инвестиции в плановете на отделните държави, особено в контекста на поуците, извлечени от изпълнението на реформите в рамките на плановете за възстановяване и устойчивост, и съществуват предизвикателства при определянето на подходяща роля на регионите в този модел. Освен това възможното въздействие на този нов подход върху регионалните различия в рамките на дадена държава и ролята на регионалните и местните органи също са неясни и могат да породят опасения относно прилагането на универсално решение. Поради това е необходимо държавите членки да обмислят и обсъдят как политиката на сближаване следва да се прилага във финансовата перспектива след 2027 г., особено като се вземат предвид предложенията на Комисията по отношение на приоритетите на ЕС, метода на изпълнение и мястото на политиката на сближаване в тези предложения.

⁴ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Пътят към следващата многогодишна финансова рамка“, COM(2025) 46 final.

Предвид интензификацията на размисъла относно възможните начини за привеждане на действията и политиките в съответствие с новите приоритети на ЕС, предложени от Комисията, **изглежда целесъобразно политиката на сближаване да се модернизира още в настоящата МФР по време на текущия междинен преглед на програмите по политиката на сближаване.** Адаптирането на настоящата политика на сближаване към общите предизвикателства ще изисква усилията на всички съответни заинтересовани страни на равнището на ЕС, на национално и регионално равнище, за да се преориентират и ускорят изпълнението и постигането на резултати в рамките на политиката на сближаване.

В този контекст Комисията посочи, че **текущият междинен преглед на програмите по политиката на сближаване** би могъл да предостави добра възможност за привеждане на политиката на сближаване в съответствие с нововъзникващите нужди и приоритети на ЕС, особено с оглед на повишаването на конкурентоспособността на ЕС, устойчивостта, укрепването на сигурността и опростяването на процедурите. Същевременно се подчертава необходимостта от постигане на напредък по ключови инициативи на ЕС, като например достъп до финансово достъпно и устойчиво жилищно настаняване или укрепване на отбранителните способности в ЕС⁵. Текущият средносрочен преглед на политиката на сближаване би могъл да се използва и като възможност за обмисляне на допълнителни средства, възможности и стимули за целите на отбраната⁶, включително не само за инфраструктура с двойно предназначение, но и за изцяло военни цели. Поради това **е необходимо да се обмисли как да се преследва целта за сближаване, като същевременно се отговори на основни предизвикателства като укрепването на конкурентоспособността, устойчивостта, сигурността и отбраната на равнището на ЕС, на национално, регионално и местно равнище в краткосрочен и дългосрочен план.**

⁵ Наред с другото: Реч на изпълнителния заместник-председател Рафаеле Фито по време на конференцията „The European Way of Growth: A Growth Policy for a Secure, Resilient and Globally Competitive Europe“ (Европейският начин на растеж: Политика за растеж за сигурна, устойчива и конкурентоспособна в световен мащаб Европа), реч на изпълнителния заместник-председател Рафаеле Фито относно бъдещето на политиката на сближаване в комисията по регионално развитие на Европейския парламент — REGI, Европейска комисия, 2025 г., писмо от председателя на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен, 4 март 2025 г. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_684

⁶ Заключение на Европейския съвет относно европейската отбрана, 6 март 2025 г.

Целта на обсъждането по време на официалната среща на министрите, отговарящи за политиката на сближаване, е да се проучат възможните начини за укрепване на политиката на сближаване. Няма съмнение, че бъдещата политика на сближаване следва да се развива и да бъде по-тясно съгласувана със съвместните приоритети на ЕС. Същевременно обаче нейната основна цел, а именно постигане на социално, икономическо и териториално сближаване, трябва да бъде запазена и допълнително укрепена.

С оглед насочване на дебата на заседанието на Съвета по общи въпроси във формат „Сближаване“, полското председателство приканва министрите да споделят вижданията си по въпросите по-долу. Тези въпроси ще бъдат разгледани в рамките на една сесия във формат „кръгла маса“. Изказванията не бива да надхвърлят 4 минути.

1. Как следва да се постигнат заложените в Договора цели на политиката на сближаване и да се насърчи многостепенното управление в новата структура на политиките на ЕС след 2027 г.? Как политиката на сближаване следва да бъде програмирана в рамките на предложения план за всяка държава, включително реформи и инвестиции на национално и поднационално равнище?
2. Като се вземат предвид подходът на Комисията и заключенията на Европейския съвет, как политиката на сближаване следва да бъде адаптирана в настоящата финансова перспектива, за да отговаря ефективно на възникващите приоритети и потребности?